

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Oddział II informacyjny

Ew/Nr. 10879/II

Poczta polowa 53 9 marca

1920 r.

DO
GENERALNEJ ADJUTANTURY NACZELNEGO WODZA

w Warszawie

W załączniu przesyła się odpis sprawozdania charge
d'affaires P.P.w Belgradzie z 18.lutego 1921.roku L.XIV/477
21 o transportach Jugosławji do Polski.

1 załącznik:

Gen. Adjut. Nacz. Wodza.
M. S. Wojsk. Oddz. IV, Szt.
E. M. S. Wojsk. Oddz. IV

w.z. Szefa Oddz. II:

PRZEZDZIECKI m.p.

Major Szt. Gen.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH

ADJUTANTURA GENERALNA

WARSAWA

data 1921 r.

Za zgodność:

L. 6756/5

Odpis raportu noselstwa

18. lutego 1920.

w Belgradzie z dn. 18/II Nr XIV 477/21.

O d p i s .

XIV/477/21

Do

transportów wojsk.

Pana Ministra Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Okręgowe Kierownictwo Transportów Wojskowych zwróciło się depeszą do tut. attaché wojskowego z prośbą o uzyskanie od Rządu S.H.S. pozwolenia na przejazd przez terytorium Królestwa S.H.S. polskich transportów wojskowych. Transporty te liczą około 14 pociągów z materiałem wojennym otrzymywanym w drodze reparacji od Austrji przez Francję, która go odstąpiła Polsce. Rząd jednak austriacki usilnie prosił przedstawicielstwo polskie we Wiedniu, by nie wysyłać tych transportów pod firmą polską i wprost do Polski przez Czechosłowację, gdyż to zwróciłoby uwagę komunistom i socjalistom austriackim na fakt odstąpienia tego materiału Polakom co w dalszej konsekwencji mogłoby wywołać przykro następy w sytuacji wewnętrznej austriackiej.

Materiał powyższy ma być ekspedjowany z Wiednia przez prywatną firmę francuską koleją południową do Maryboru, gdzie będzie odebrany przez polską komisję wojskową i dalej wyekspedjowany przez Pragerhof, Wielka Kaniża do Węgier, potem przez Słowację do Polski.

Wobec powyższego żądania otrzymanego 14 b.m. udało się natychmiast wraz z attaché wojskowym kapitanem Pędrackim do tut. M.S.Z. i przedstawikiem naszą prośbę dyrektoriowi departamentu politycznego p. Jankowiczowi, który obiecał zawiadomić o tem ministra spraw zagranicznych. Ze względu jednak na to, że kwestja ta dotyczyła również i sfery wojskowej, przedstawiliśmy na prośbę pułkownikowi sztabu generalnego Hristicowi i szefowi biura prezydjalnego ministerstwa wojny Markowicowi, a w końcu generałowi Zeczewidow adjutantowi J.K. Hości. Niedługo spotkały się z jak najdalej idącą uprzejmością i gotowością poparcia naszej sprawy. W szczególności generał Zeczewidow przy-

rzekł i rzeczywiście zainteresował naszą sprawą samego księcia Regenta.

Wiedząc jednak, że decydującym czynnikiem w tej sprawie będzie rada ministrów, zwrócił się w dniu 15.b.m. do szefa gabinetu rady ministrów Dr. Kościęcia z prośbą o audiencję u prezydenta ministrów Pasieca. Audiencja została nam natychmiast udzielona i zostaliśmy wraz z kapitanem przyjęci przez prezydenta Pasieca w sposób jak najbardziej uprzejmy i nam życzliwy. *Przychodziła Panie*. Po przedstawieniu mu naszej prośby bez wahania zgodził się na nią i obiecał porozumieć się z ministrem komunikacji i ministrem spraw wojskowych, celem wydania ostatecznych poufnych zarządzeń.

Znając jaką rolę odgrywa w tut. stosunkach język serbski i chcąc osiągnąć jak najlepsze rezultaty, całą rozmowę z prezydentem Pasieczem prowadziliśmy w języku serbskim, co go tak ujęło, że po załatwieniu samej sprawy rozmawialiśmy z nami o ogólnej sytuacji ca 1/2 godziny. Odniesliśmy wrażenie, że dla Polski jest jak najlepiej usposobiony. Liczy się on z możliwością ponownego napadu bolszewików na Polskę. Skarżył się na ogólnie ciężką sytuację ekonomiczną i akcję antypaństwową w S.H.S. komunistów.

Również generał Zeczewić, jak i pułk. Hristić i Harlowić zaznaczyli, że liczą się z ponownym napadem bolszewików na Polskę i Rumunię, co ma znaczenie i dla S.H.S. Co ciekawsze pułk. Hristić przedstawił nam w paru słowach plan wspólnej obrony przed bolszewikami, w którymby działała armia polska jako lewe skrzydło, armia rumuńska jako prawe skrzydło, a armia jugosłowiańska stanowiłaby osь wszystkich operacji wojennych, zajmując pozycję w Karpatach wschodnich. Armii czechosłowackiej przypadłaby rola rezerwy. Zaznaczył też, że S.H.S. ponimo reorganizacji swojej armii może posłać na ten cel 5-6 korpusów i przerzucić je kombinowanymi transportami przez Węgry do Karpat. Z tych wynurzeń które nastąpiły bez pobudki z naszej strony i które nas poprosiły zaskoczyć, wyciągnęliśmy wniosek, że tut. sztab generalny pracuje nad tego rodzaju planami. W końcu podnieść należy rzu-

coną nam uwagę przez pułk. Markowię, a nianowicie, czy te materiały dojdą do Polski, bo łatwo może się zdarzyć, że zostaną na Węgrzech.

W całej sprawie pomagał nam poseł p. Fonteney.

Vicekonsul i chargé d'affaires p.i.

--/ Podpis nieczytelny.

Za zgodność odpisu: *Rommelius*